

Asia: VN/26268/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot pykälistä (luonnos laiksi vesihuoltolain muuttamisesta) ja säännöskohtaisista perusteluista (luku 7)

Lakiehdotuksen säännöskohtaisissa perusteluissa on esitetty, että 3 §:n 1 kohdan määritelmää vesihuollosta ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että määritelmä kattaisi myös veden ottamisen talousvetenä käytettäväksi. Kuitenkaan itse lakiehdotuksessa ei 3 §:n 1 kohdan muutosta ole esitetty lainkaan. Saman pykälän 3 kohdassa vesihuoltolaitoksen määritelmää on ehdotettu muutettavaksi mm. siten, että määritelmä perustuu laitoksen kokoon eikä hyväksytyyn toiminta-alueeseen. Määritelmä vastaisi siten terveydensuojelulain määritelmää. Muutos on hyvä ja kannatettava.

Lakiehdotuksen 4 §n muutoksen ja uuden 4 a §:n tarkoituksena on ollut selkeyttää viranomaisten tehtäviä. Perustelutekstissä todetaan, että viranomaisen tehtävistä tulee säätää laissa yksiselitteisesti, minkä vuoksi sääntelyä on tarpeen selkeyttää. Lakiehdotuksessa työnjako ei kuitenkaan edelleenkaan ole täysin selvää. 4 a §:ssä säädettäisiin elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen sekä kunnan ympäristönsuojeluviran-omaisen tehtävistä varsin tarkasti, mutta terveydensuojeluviranomaisen osalta todetaan vain, että viranomainen valvoo lain noudattamista toimialallaan. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan terveydensuojeluviranomaisen tehtävistä tulisi säätää samantasoisesti kuin muidenkin viranomaisten tehtävistä. Lakimuutoksen perusteluissa on mainittu, että terveydensuojeluviranomainen valvoisi toimialallaan erityisesti talousveden laatua ja että valvonta kohdistuisi tapauskohtaisesti velvoitteisiin silloin, kun niillä on terveydensuojelullista merkitystä. Maininta siitä, että terveydensuojeluviranomainen valvoo talousveden laatua, olisi nostettava itse lakitekstiin, jolloin olisi selvempää, että terveydensuojeluviran-omaisen valvonta kohdistuisi nimenomaan talousveden laadun valvonnan kautta erilaisiin tilanteisiin, joita vesihuoltolaitoksen valvonnassa voi tulla eteen.

Lakiehdotuksen 5 a §:ssä säädettäisiin, että kunnan on kehitettävä vesi-huoltoa ja laadittava vesihuoltosuunnitelma alueellaan yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten, tukkuvesihuoltolaitosten sekä muiden kuntien ja muiden keskeisten tahojen kanssa. Pykälän 4

momentissa säädettäisiin, että kunnan on varattava valvontaviranomaisille mahdollisuus antaa lausunto. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan on hyvä, että valvontaviranomaisilta, mukaan lukien terveydensuojeluviranomainen, pyydetään lausuntoa, mutta pitää tärkeänä, että terveydensuojeluviranomainen olisi mukana jo suunnitelmavaiheessa tuomassa mukaan tietämystä talousveden laadun turvaamisesta terveys- ja turvallisuusnäkökulmista.

Lakiehdotuksen 15 a §:n 1 momentissa säädettäisiin, minkä tahojen kanssa laitoksen on oltava yhteistyössä palvelujen turvaamiseksi. Yhtenä tahona on mainittu aluehallintovirasto. Aluehallintoviraston vastuulla on monia eri tehtäviä monella eri vastuualueella, joten pykälässä tai ainakin säännöskohtaisissa perusteluissa olisi selvennettävä missä tarkoituksessa vesihuoltolaitoksen olisi oltava yhteistyössä aluehallintoviraston kanssa.

Ehdotuksen 15 b §:ssä säädettäisiin, että vesihuoltolaitoksen olisi ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle merkittävästä häiriöstä, joka häiritsee tai voi häiritä vesihuoltopalvelujen tarjoamista. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitsisi tehdä, jos vesihuoltolaitos on tehnyt vastaavan ilmoituksen terveydensuojelulain tai ympäristönsuojelulain nojalla. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen ja ympäristöluvan valvojan olisi ilmoitettava viipymättä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tietoonsa tulleesta merkittävästä häiriötilanteesta. Pykälässä ei kuitenkaan esitetä, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen pitäisi tehdä ilmoitus terveydensuojeluviranomaiselle. Tällä tavoin toimittaessa voi jäädä epäselväksi, onko tieto häiriötilanteesta kulkenut toivotulla tavalla ja saako kunnan terveydensuojeluviranomainen tiedon häiriötilanteesta. On tärkeää, että kaikki tarvittavat viranomaiset saavat tiedon häiriötilanteesta, jotta voivat ilman turhia viivytyksiä tarvittaessa toimia tilanteen vaatimalla tavalla, mutta tiedonkulkua voi hidastaa, jos eri osapuolille on epäselvää, minkä lainsäädännön nojalla ilmoitus on tehty ja ovatko kaikki tarpeelliset tahot saaneet tiedon asiasta. Tiedonkulusta tulisi säätää tarkemmin ja onkin tärkeää, että asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja toimittamisesta sekä siitä milloin vesihuollon häiriötä on pidettävä merkittävänä.

Huomiot muista hallituksen esityksen kohdista

-

Muut huomiot

-

Alanen Erja
Lounais-Suomen aluehallintovirasto - Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat,
ympäristöterveydenhuoltoyksikkö